

Efnahags- og viðskiptanefnd Alþingis

b/t Óla Björns Kárasonar, formanns

olibjorn@althingi.is og nefnasvid@althingi.is

Reykjavík 20. mars 2020

Efni: Breytingar á tollalögum (mál nr. 609)

Vísað er til frumvarps um breytingu á tollalögum nr. 88/2005 (mál 609, þingskjal 1028), en umbjóðandi minn, Dista ehf., óskar eftir að gera athugasemdir við 8. gr. frumvarpsins.

1. Inngangur – margra ára aðgerðarleysi fjármála- og efnahagsráðuneytis

Í upphafi er rétt að geta þess að aðdragandi umræddrar breytingartillögu er sá, að umbjóðandi minn gerði þann 25. ágúst 2015 athugasemdir við að ríkisfyrirtækið Fríhöfnin ehf. hefði ekki hlutlægar, málefnalegar og fyrirsjáanlegar reglur um innkaup og samskipti við birgja, sem tryggðu jafnræði við vöruval. Bent var á að þetta fyrirkomulag stangaðist á við 16. gr. EES samningsins, sbr. lög nr. 2/1993. Þá var vísað til gagna í vörslum umbjóðanda míns, er bentu til þess að ekki væri gætt jafnræðis meðal áfengisbirgja í starfsemi Fríhafnarinnar.

Afrit af bréfi þessu var sent m.a. ráðuneytisstjóra fjármála- og efnahagsráðuneytisins. Þegar ljóst var að íslensk stjórnvöld vildu ekki setja slíkar reglur fyrir Fríhöfnina, þá var kvörtun beint til Eftirlitsstofnunar EFTA. Þrátt fyrir andmæli íslenska ríkisins tók Eftirlitsstofnunin undir sjónarmið umbjóðanda míns og knúði í raun íslensk stjórnvöld til að taka málið upp við Alþingi.

Umbjóðanda mínum er hins vegar fyrimunað að skilja hvaða hagsmuna íslensk stjórnvöld voru að gæta með því að standa gegn því að settar yrðu hlutlægar, málefnalegar og fyrirsjáanlegar reglur um innkaup og samskipti við birgja, sem tryggðu jafnræði við vöruval í Fríhöfninni. Telja verður að slík reglusetning sé hluti af góðum stjórnarháttum, sérstaklega af hálfu opinberra fyrirtækja, sbr. til hliðsjónar sjónarmið í álitum umboðsmanns Alþingis í máli nr. 136/1989.¹

¹ <https://www.umbodsmadur.is/alit-og-bref/mal/nr/663/skoda/reifun>

2. Athugasemdir við fyrirbyggjandi frumvarpsdrög

Umbjóðandi minn vill gera þá athugasemd, að fyrirbyggjandi frumvarp opnar fyrir þann möguleika að viðhalda geðþóttaákvörðunum við vöruval hjá Fríhöfninni og er ekki í fullu samræmi við athugasemdir ESA.

Í fyrsta lagi gerir umbjóðandi minn athugasemdir við, að taka eigi sérstakt tillit til „sérstöðu fríhafnarverslana“ við val á vörum til endursölu. Í greinargerð með frumvarpinu er einkum vísað til stærðar verslunarinnar, sem þó er ekkert minni en margar útsölur ÁTVR. Að mati umbjóðanda míns er nægilega tekið tillit til þessa sjónarmiðs með vísan til „eftirspurnar“ í texta ákvæðisins.

Þessu til viðbótar telur umbjóðandi minn, að þegar horft er til eftirspurnar eigi einnig að horfa til eftirspurnar í verslunum ÁTVR. Í því sambandi má benda á að sú verslun, sem er einnig í eigu hins opinbera, birtir á heimasíðu sinni árlegar sölutölur.² Þá geta birgjar fengið mánaðarlegar sölutölur frá ÁTVR og ætti ekkert að vera því til fyrirstöðu að Fríhöfnin aflaði sér slíkra upplýsinga við mat á eftirspurn á Íslandi eftir einstökum áfengistegundum.

Í öðru lagi gerir umbjóðandi minn athugasemdir við opna heimild Fríhafnarinnar til að meta framlegð af vöru og þ.m.t. ákveða álagningu á einstakar vörur. Í því efni má, að breyttu breytanda, vísa til sjónarmiða í álitni umboðsmanns Alþingis í máli nr. 5035/2007 um óhefta heimild varðandi álagningu í einkasölu ÁTVR.³ Er því lagt til að sérstaklega verði áskilið að gætt sé hlutlægni við innkaup á áfengi og að reglur um vöruval séu málefnalegar og miði að því að tryggja fyrirsjáanleika, auk þess sem framlegðarkröfur mismuni ekki innan sama vöruflokks.

Í þriðja lagi telur umbjóðandi minn að tryggja verði að Fríhöfnin, sem er ríkisfyrirtæki, stundi ekki sölu á hilluplássum. Slíkt er ekki einungis óviðurkvæmilegt fyrir opinberan aðila heldur styrkir fyrst og fremst stóra aðila á markaði, skemkir verulega myndina varðandi mat á eftirspurn eftir vörum í Fríhöfninni og væri óviðunandi ef tekið yrði tillit til slíkra greiðslna við mat á framlegð. Varðandi sölu Fríhafnarinnar á auglýsingum og kynningarsvæðum fyrir áfengi er athygli vakin á meðfylgjandi glærुकynningu Fríhafnarinnar vegna ársins 2020 sem send var áfengisbirgjum.

Í fjórða lagi vill umbjóðandi minn benda á, að í áminningarbréfi ESA (e. *Letter of formal notice*)⁴ var gerð sú krafa að Fríhöfninni yrði gert að rökstyðja ákvarðanir sínar (e. „*obligation to state reasons*“). Ekki verður séð að frumvarpið taki tillit til þessa.

Í fimmta lagi vill umbjóðandi minn benda á, að í áminningarbréfi ESA var einnig gerð sú krafa að Fríhöfnin gætti þess að markaðs- og auglýsingastarfsemi fyrirtækisins væri hlutlæg og óháð uppruna vöru og að nýjar vörur væru kynntar fyrir neytendum (e. „*the company's marketing and advertising measures are impartial and independent of the origin of the product and that new products are made known to consumers*“).

Ekki verður séð að frumvarpið taki tillit til þessa, en Fríhöfnin stundar umfangsmikla auglýsinga- og kynningarstarfsemi á áfengi í verslun sinni, á innkaupakerrum og innkaupapokum og á heimasíðu fyrirtækisins. Greiða birgjar sérstaklega fyrir slíkar

² https://www.vinbudin.is/heim/um_atvr/fyrirtaekid/soelutoelur/tabid-2209/soelutoelur

³ <https://www.umbodsmadur.is/alit-og-bref/mal/nr/1253/skoda/reifun>

⁴ <http://www.eftasurv.int/da/DocumentDirectAction/outputDocument?docId=4658>

auglýsingar, eins og fram kemur í meðfylgjandi glærुकynningu Fríhafnarinnar. Vegna umfjöllunarefnis þessa frumvarps, þá er ekki ástæða til að fjalla sérstaklega um hvort slík háttsemi sé í samræmi við 20. gr. áfengislaga nr. 75/1998.

Í sjötta lagi telur umbjóðandi minn nauðsynlegt að hnykkja á því að reglur Fríhafnarinnar séu málefnalegar og hlutlægar og tryggji einnig fyrirsjáanleika við val á vörum. Þessu til viðbótar telur umbjóðandi minn mikilvægt, í því skyni að tryggja gagnsæi í starfsemi Fríhafnarinnar, að henni verði gert að birta sölutölur opinberlega með svipuðum hætti og ÁTVR og gera þær að auki aðgengilegar þeim sem þess óska, sbr. umfjöllun hér að ofan.

Í ljósi alls ofangreinds leggur umbjóðandi minn til að ákvæði 8. gr. frumvarpsins hljóði svo:

„Þegar áfengi er boðið til sölu í tollfrjálsri verslun af aðila sem er í meirihlutaeigu ríkis, sveitarfélaga eða fyrirtækja í þeirra eigu skal gæta hlutlægni og jafnræðis við innkaup á áfengi til endursölu. Jafnframt skal þess gætt að þessi sömu sjónarmið eigi við um auglýsinga- og kynningarstarfsemi slíkra verslana. Við val á áfengri vöru til endursölu skal m.a. taka mið af eftirspurn, þ.m.t. í verslunum ÁTVR, framlegð, fjölbreytni í vöruúrvali og framboði í öðrum frihafnarverslunum.

Ráðherra skal setja hlutlægar og málefnalegar reglur sem miða að því að tryggja fyrirsjáanleika, jafnræði og gagnsæi við vöruval og innkaup á áfengi í tollfrjálsri verslun, auk þess sem kveðið skal á um að framlegðarkröfur mismuni ekki vörum innan sama vöruflokks. Þá skulu reglurnar kveða á um að slíkri verslun sé óheimilt að selja hillupláss til birgja og tekjur sem kunna að stafa af kynningarstarfsemi skulu ekki hafa áhrif við mat á framlegð. Í reglum skal einnig mælt fyrir um það að ákvarðanir um vöruval skuli rökstuddar og að hin tollfrjálsa verslun birti opinberlega sölutölur þeirrar áfengisvöru sem seld er og geri slíkar upplýsingar að auki aðgengilegar þeim sem þess óska. Þá er heimilt að kveða á um gjaldtöku vegna kostnaðar sem leiðir af umsýslu við vöruval. Skal gjaldið eingöngu standa straum af þeim kostnaði sem til fellur vegna skráningar, könnunar og nauðsynlegra ráðstafana af hálfu tollfrjálsrar verslunar við að bjóða áfenga vöru til sölu.

Ákvarðanir um val á vöru til sölu í tollfrjálsri verslun eru kæránlegar til ráðherra.“

Virðingarfyllst,

f.h. Distu ehf.

Jónas Fr. Jónsson, lögmaður

með málflutningsleyfi fyrir Hæstarétti.

Meðfylgjandi: *Glærुकynning Frihafnarinnar sem send var birgjum með efnisheitinu: „Auglýsinga- og kynningarsvæði 2020“.*

AUGLÝSINGA- OG KYNNINGASVÆÐI 2020

UMSÓKNARFRESTUR TIL 5. NÓVEMBER 2019

ÁFENGI

KYNNINGAR Á LÉTTVÍNI, STERKU ÁFENGI OG BJÓR

BROTTFARARVERSLUN

- Kynningarsvæði fyrir áfengi í brottfararverslun er við aðalgangveginn í gegnum verslunina.
- Birgjar sjá um kynningarnar og ætlast er til að starfsmenn frá þeim kynni þegar flug er.

Verð fyrir slot

- Slot 1-2 340.000 kr.
- Slot 3 500.000 kr.
- Slot 4-11 550.000 kr.
- Slot 12 500.000 kr.
- Slot 13 340.000 kr.

VSK bætist við verð

CHIVAS XV
AGED 15 YEARS
CELEBRATE WITH XV

AVAILABLE IN
STORE NOW

CHIVAS XV

CHIVAS XV
AGED 15 YEARS
CELEBRATE WITH XV

Enjoy Chivas responsibly

TOBACCO
REYKA
TODAY

ÞESS VIRÐI AÐ UPPLIFA

SÚLA FYRIR ÁFENGI

BROTTFARARVERSLUN

- Tvær hliðar á súlunni eru fyrir auka framstillingu og merkingu á áfengi.
- Leigutíminn er frá janúar og út september.

Verð á mánuði

- Janúar - febrúar 250.000 kr.
- Mars - september 300.000 kr.

VSK bætist við verð

REYKA
VODKA

REYKA
VODKA

MADE IN ICELAND

MADE IN ICELAND

SKÁL

Iceland's #1 craft beer

KYNNINGAR Á BARNUM

KOMUVERSLUN

- Kynningar á áfengi í komuverslun eru á gyllta barinn þar sem mögulegt er að kynna léttvín, sterkt áfengi og bjór.
- Framan á barnum er svæði fyrir merkingu.
- Viðbótarframstilling á veggeiningu við innganginn og tvö ljósaskilti þar fyrir ofan.
- Birgjar sjá sjálfir um kynningarnar og ætlast er til að starfsmenn frá þeim kynni þegar flug er.

Verð fyrir slot

- Slot 1-2 370.000 kr.
- Slot 3-4 410.000 kr.
- Slot 5-6 460.000 kr.
- Slot 7-14 555.000 kr.
- Slot 15 460.000 kr.
- Slot 16-17 390.000 kr.

VSK bætist við verð

TILBOÐ MÁNAÐARINS

Í BROTTFARAR- OG KOMUVERSLUN

- Valdar vörur sem fara á tilboð fá auka framstillingu í brottfarar- og komuverzlun og raðast eftirfarandi:
 - Koníak
 - Viskí
 - Romm
 - Gin
 - Vodka
 - Íslenskt
 - Annað áfengi

Verð fyrir slot

- Slot 1-2 110.000 kr.
- Slot 3 140.000 kr.
- Slot 4-11 170.000 kr.
- Slot 12 140.000 kr.
- Slot 13 110.000 kr.

VSK bætist við verð

WHISKY

RUM

TOBACCO

SPARKLING

CAROL PRITZ

SPECIAL OFFER

TILBOD SPECIAL OFFER

TILBOD SPECIAL OFFER

TILBOD SPECIAL OFFER

TILBOD SPECIAL OFFER

SPECIAL OFFER

BAILEYS

ÞESS VIRÐI AÐ UPPLIFA

STANDUR FYRIR LÉTTVÍNIÐ

KOMUVERSLUN

- Viðbótarframstilling og merking fyrir hvítvín, rauðvín, freyðivín og kampavín.

Verð fyrir slot

- Slot 1-2 250.000 kr.
- Slot 3 - 13 300.000 kr.

VSK bætist við verð

Freixenet
ITALIAN ROSE

CELEBRATE
IN STYLE

Freixenet

LJÓSKILTI

Í BROTTFARAR- OG KOMUVERSLUN

- Ljósaskilti í brottfarar- og komuverslun eru staðsett við veggeiningar og í gólfstöndum.
- Ljósaskilti eru í ýmsum stærðum.

Verð fyrir 12 mánuði

- Á gólfstöndum 230.000 kr.
- Á veggeiningum 230.000 kr.
- Á veggeiningum meðal 350.000 kr.
- Á veggeiningum stór 550.000 kr.

VSK bætist við verð

BOMBAY SAPPHIRE
Stir Creativity

MEUKOW
COGNAC
AWARDED
DOUBLE GOLD MEDAL

Special
INGREDIENT
IN THE
CUBA LIBRE.

AGING
SMOOTH
CUBAN BLEND

Havana Club

Grand Marnier
The spirit of France
WITH ORANGE

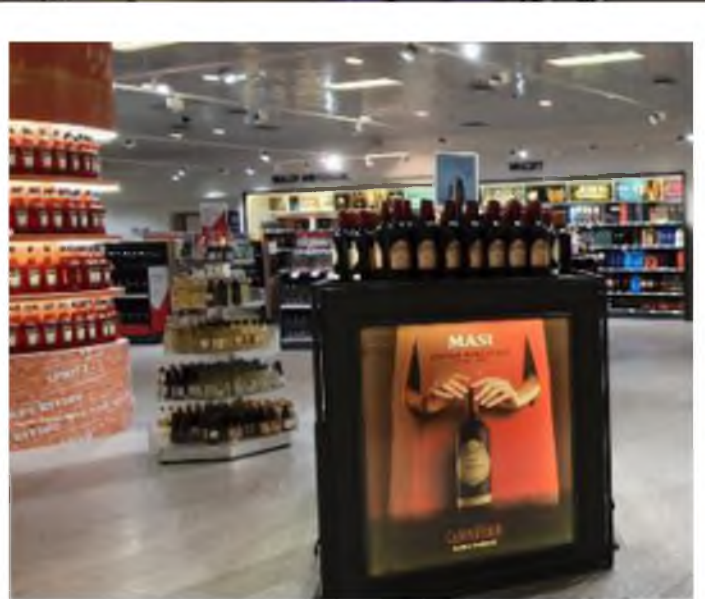
REYKA
VODKA

WINE EXPLORATION

TRY THE BOTTLED
FAVORITE CUP

WINES & SPIRITS

WAVE OF ARCTIC
REYKA

AUGLÝSINGAR Á HEIMASÍÐUNNI

- Auglýsingaborðar eru á forsíðu og vörusíðum.
- Hver auglýsing er í tveimur stærðum, fyrir borðtölvu og síma.
- **TILBOÐ!**
 - 3 mánuðir á verði 2
 - 4 mánuðir á verði 3

Verð á mánuði

- Forsíða 75.000 kr.
- Millisíða 50.000 kr.

VSK bætist við verð

DUTY
FREE
ICELAND

INNKAUPALISTINN MÍN

KARFAN MÍN

Leiðarorð

EN

APEROL
SPRITZ

DUTY
FREE
ICELAND

VENDA E CONSUMO

EM MODERAÇÃO

TOLLFRJÁLS VARNINGUR
REIKNIVÉL

APEROL
SPRITZ

VENDAN ER BUNDIÐ FÓRBAÐIÐ FÓR MENNIR 18 ÁR. ÞUÐ MISTUÐUÐ FÓRÞÓÐ.

express ÞJÓNUSTA
FRÍHAFNARINNAR

DUTY
FREE
ICELAND

ÞESS VIRÐI AÐ UPPLIFA

AUGLÝSINGAR Á INNKAUPAKERRUR

KOMUVERSLUN

- Auglýsingarammar eru á handfangi innkaupakerra sem notaðar eru í komuverslun.
- Fjöldi kerra er 600 stk.
- Ein uppsetning er innifalin í verði.

Verð í 12 mánuði

- 3.200.000 kr.

VSK bætist við verð

ÞESS VIRÐI AÐ UPPLIFA

AUGLÝSINGAR Á INNSIGLISPOKA

BROTTFARARVERSLUN

- Þegar tengiflugsfarþegar versla varning í vökvaformi hjá Fríhöfninni ber að setja hann í þar til gerðan innsiglisþoka sem farþeginn má ekki opna fyrr en á endanlegum áfangastað.
- Þokarnir eru glærir og á þeim er auglýsing.
- Þokarnir koma í 2 mismunandi stærðum.

Verð í 12 mánuði

- 3.500.000 kr

VSK bætist við verð

DUTY
FREE
ICELAND

TENGILIÐIR

HEIÐA SKÚLADÓTTIR

Markaðsfulltrúi / Marketing Representative

heida@dutyfree.is & promotion@dutyfree.is

